

[Tastesen]

mearbejdende, og jeg vil her gerne citere fru Inger Stilling Pedersen fra en artikel i Aktuelt tirsdag den 9. januar:

»Hvilken værdi har egentlig det arbejde, der gøres i hjemmet af en hjemmearbejdende ægtefælle, som oftest kvinden?«

Med udtrykket »som oftest kvinden« rammes der her noget centralt. Det vil næsten altid være kvinden, der henvises til den rolle at passe hjemmet og børnene.

Vi mener i socialdemokratiet, at vi skal tilstræbe et samfund, hvor der er lige muligheder i uddannelsen og i beskæftigelsen, men vi mener også, at vi skal tilstræbe et samfund, hvor børnene vokser op under trygge vilkår. Efter en nationaløkonomisk værdimåling har forudsætningen for den velstandsudvikling, der er sket i det danske samfund i de sidste tiår, haft som forudsætning, at kvinderne i stigende grad har fået deres plads på arbejdsmarkedet. Uden kvindernes placering i produktionserhvervene og i serviceerhvervene ville dette samfund have været fattigere, og vore økonomiske problemer ville have været større.

Hvis forespørgerne herefter skulle komme til den antagelse, at familielivet ville have været bedre, har jeg på baggrund af samfundsudviklingen mine stærke tvivl. Jeg har også mine tvivl i forhold til den svenske professor, som blev citeret heroppefra, og som påstår, at der ligger en meget stor nationaløkonomisk værdi i den indsats, der gøres i hjemmene. Man må trods alt tænke på, at den samlede værdi i vores samfund opstår af det produktionsresultat, der skabes ude i erhvervene. Endelig må man sige – og det synes jeg man ligesom har glemt – at også i de tilfælde, hvor begge ægtefæller henter indtægter hjem ude fra arbejdsmarkedet, har de opgaven fælles i hjemmet, og der ligger også en ganske klar nationaløkonomisk værdi i den indsats, som de udearbejdende ægtefæller udfører, når de kommer hjem i hjemmet; forskellen bliver nok ikke så forfærdelig stor, når det kommer til stykket.

En fastlåsning af det traditionelle familiemønster ville bremse den udvikling, vi igennem vort uddannelsessystem vil fremme, nemlig større lighed mellem kvinder og mænd. Man har muligvis den opfattelse, at en mindre økonomisk vækst vil være alment samfundsgavnlig. En sådan opfattelse rimer dog dårligt med den såkaldte Q-plan, der vil

afskaffe betalingsbalanceunderskuddet over en forholdsvis kort årrække.

Vi vil i socialdemokratiet altid anlægge en alment samfundsgavnlig vurdering, når vi skal tage stilling til de sociale loves udformning. Vi har også den opfattelse, at der kan være brug for reformer på en række områder til gavn for familier med børn. Socialministeren har allerede bebudet, at der i næste folketingssamling vil komme et forslag om udvidelse af barselorloven. Dette er tiltrængt. De 14 uger, der dækker en samlet tid før og efter fødsel, er ikke tilstrækkelige.

På baggrund af arbejdet i børnekommissionen vil vi få et materiale, der kan danne grundlag for, om der skal ske ændringer i lovgivningen vedrørende børnetilskuddene, og ligeledes, om der skal ske ændringer i bistandsloven i forhold til den offentlige støtte, der ydes til daginstitutioner.

Vi ønsker, at børn skal vokse op i et trykt miljø. Dette forudsætter, at forældrene har tilstrækkelig tid til at tage sig af deres børn – jeg understreger: forældrene – og heri vil jeg give fru Inger Stilling Pedersen ret. Men det samfund – og så bliver vi måske knap så enige – børnene vokser op i, består af andre end børnenes snævre familie. Derfor må der være en tilstrækkelig dækning af børnehaver og andre socialpædagogiske muligheder, så børnene stimuleres i deres opvækst og udvikler sig til at blive harmoniske borgere i det samfund, vi skal leve i.

Socialdemokratiet ønsker ikke at oprette daginstitutioner udelukkende med det formål at skabe pasningssteder, mens forældrene følger deres uddannelse eller er på arbejde. Vi har den opfattelse, at alle børn, også børn af forældre, hvor den ene part er hjemmearbejdende, skal have mulighed for at møde andre børn og andre voksne. Som samfundsudviklingen har formet sig teknologisk, er hjemmet for snævert et sted til alene at stimulere barnets udvikling.

Ud fra et lighedssynspunkt kan vi heller ikke i 1980ernes samfund, som er forestående, sige enten-eller til kvinderne: enten vælges i mange år den hjemmearbejdende husmoders rolle, eller også ser vi bort fra ægteskabet eller det faste samlivsforhold. Jeg gad vide, om det f. eks. var lykkedes for fru Inge Krogh at få sin lægeuddannelse eller for fru Inger Stilling Pedersen at få sin læreruddannelse, hvis de pågældende var blevet henvist